

■ Foto: Shutterstock

Er mænd virkelig fra Mars?

■ Af Jeppe Kyhne Knudsen, Aktuell Naturvidenskab

De fleste kender nok udsagnet: Mænd er fra Mars, kvinder er fra Venus. Det er titlen på en berømt selvhjælpsbog skrevet af parterapeuten John Gray i 1992. En titel han brugte som en metafor for mænd og kvinders forskelligheder. Som krigsguden Mars, mente han, er mænd mere resultatorienterede og løsningsfokuserede, mens kvinder ligesom kærlighedsgudinden Venus i stedet er fokuseret på relationer, kommunikation og følelsesmæssig støtte.

Selvom bogen blev en kæmpe bestseller, er den siden blevet udskældt for at bygge på en forsimplet og binær opfattelse af forskellen på mænd og kvinder. Ved at portrættere mænd og kvinder som fundamentalt forskellige og kun betragte det heteroseksuelle forhold, giver bogen meget lidt plads til den store forskel, der findes inden for hvert køn. Siden bogen udkom, har forskning vist, at forskellen mellem individer ofte er langt større end de gennemsnitlige forskelle mellem kvinder og mænd. Hjerneforskning viser desuden, at der ikke findes en kvinde og mande-hjerne, men at forskellen er størst på individniveau.

Det betyder dog ikke, at køn er irrelevant indenfor biologien. Især når det kommer til sundhedsforskning. I nogle sammenhænge finder forskerne forskelle på, hvordan mænd og kvinder reagerer på påvirkninger fra miljøet omkring dem. Det gælder eksempelvis bakterierne i vores soveværelser. Lektor Tina Santl-Semkiv fra Institut for Biologi på Aarhus Universitet har, sammen med en gruppe andre forskere, fundet ud af, at mænd trives i et soveværelse fyldt med mange forskellige bakterier. De får ligefrem en bedre lungefunktion af det. Kvinder oplever derimod mere inflammation, jo flere forskellige bakterier, der findes i soveværelset.

Ved at opstille såkaldte støvopsamlere i soveværelset i mere end 1000 boliger i fem forskellige nordiske byer, har de vist, hvilke bakterie-typer der lever i soveværelset. Den data har de samkørt med meteorologiske data, antallet af beboere, om de har kæledyr, husets alder, hvor ofte de gør rent og lufter ud, samt deltagernes helbredsoplysninger og vaner. Alt det viser altså, at mænd trives bedre i soveværelser med en større diversitet af bakterier, mens kvinder lider under det.

Og hvordan ændrer man så på bakteriesammensætningen i sit soveværelse? Ifølge Tina Santl-Semkiv er der flere måder.

»Åbner du vinduet, når det blæser, vil flere forskellige udendørs bakterier. Holder du hund, slæber den typisk flere typer bakterier ind, stueplanter har også en positiv effekt, og du kan også vælge at gå ind i sko for at slæbe mere skidt med hjem,« siger hun.

Hun understreger, at resultatet står alene, og at andre studier skal bekræfte det, før vi kan være helt sikre.

»Der er ingen grund til at komme op at skændes over indeklimaet i soveværelset derhjemme. Vores resultater viser, at der er en sammenhæng, men de forklarer ikke mekanismen bag. Desuden skal andre studier vise det samme, før vi kan slå det helt fast,« siger hun.

Kilde: *Int. J. Hyg. Environ. Health*, Vol. 274, 2026, 114780

Forskningen er lavet af Tina Santl-Semkiv i samarbejde med professor Torben Sigsgaard, professor Vivi Schlünssen, Randi Bertelsen and Hesham Amin.